

- Uporabljajmo svetla oblačila iz gladkega materiala, ki klopom onemogočajo, da bi se oprijeli.
- Odkrite dele telesa večkrat premažimo s snovmi, ki odganjajo mrčes (repelenti).
- Med zadrževanjem v naravi, zlasti ko se vrnemo domov, opravimo temeljit pregled telesa. Posebno pozornost posvetimo poraščenim delom telesa, kožnim gubam, uhljem, pazduham in dimljam. Preglejmo še šive na obleki, v njih se pogosto skrivajo klopi.

KAJ STORITI, ČE SMO OPAZILI KLOPA?

Predvsem brez panike.

Klopa odstranimo takoj, najbolje s posebno pinceto.

Ukrivljene kleščice pincete omogočajo, da klopa primemo za glavico in ga odstranimo brez poškodbe kože.

Na klopa ne dajemo olja, alkohola in drugih tekočin, ker je verjetnost za okužbo pri takem odstranjevanju večja.

CEPLJENJE JE EDINA UČINKOVITA ZAŠČITA ČLOVEKA PRED KLOPNIM MENINGOENCEFALITISOM

Cepljenje je priporočljivo:

- **vsem, ki na prostem izvajajo različne aktivnosti**, kot so gibanje v gozdu, na travniku, vrtu ali v parku, *rekreacija v naravi, taborjenje, izletništvo, nabiranje sadežev in zelišč, gobarjenje, čebelarjenje, lov ...*
- **aktivnim in rekreativnim športnikom** (golf, tek, jahanje, kolesarjenje, gorsko kolesarjenje, padalstvo, nogomet, tenis ...),
- **pohodnikom, planincem in posameznikom, ki se priložnostno zadržujejo v naravi...**

Cepijo se lahko tudi otroci, starejši od enega leta.

Za osnovno zaščito se cepimo s tremi odmerki cepiva.

1. odmerek: dan 0.
2. odmerek: od 14 dni do 3 mesecev po prvem odmerku.
3. odmerek: od 5 do 12 mesecev po drugem odmerku.

Prvi požitveni odmerek moramo prejeti po treh letih, vsak nadaljnji na pet let. Po 60. letu starosti so požitveni odmerki priporočljivi na vsaka tri leta.

Osebe z akutno vročinsko boleznijo in tisti, ki so alergični na jajčne beljakovine ali sestavine cepiva, se ne morejo cepiti.

O dodatnih informacijah povprašajte svojega zdravnika ali strokovnjake z območnega Zavoda za zdravstveno varstvo.

Pripravil: Zavod za zdravstveno varstvo Celje

Avtorica besedila: dr. Alenka Trop Skaza

Izdaja: april 2009

Številno izvodov: 60 000

Tisk brošure je podprlo podjetje: GlaxoSmithKline d.o.o.

GlaxoSmithKline, d. o. o.,
Knezov stradan 90, Ljubljana, Slovenija
Tel. št.: 00386 1 280 25 28
Fax: 00386 1 280 50 80

NARAVO IMAMO RADI.

Ustrezno in učinkovito
se zaščitimo pred klopi

KLOPNI ME NINGOENCEFALITIS IN BORELIOZA - PREPREČIMO OKUŽBO

LYMSKO BORELIOZO povzročajo **bakterije**, ki se z ugrizom klopa prenesejo v človeka.

Zelo pomembno je, da ne spregledamo prve faze bolezni, ki se začne **s kožnimi spremembami**. Za to fazo bolezni je značilen **rdeč kožni madež, ki se postopno širi, osrednji del pa blede**.

Od 3 do 32 dni po kloповem ugrizu se razvije **obročast izpuščaj**. Če ga opazimo, moramo takoj obiskati zdravnika, ki bo bolezen zdravil z antibiotiki.

Pomembno je, da običajno alergično reakcijo kože, ki se pojavi takoj po kloповem ugrizu, razlikujemo od kožne spremembe, ki je značilna za lymsko boreliozo.

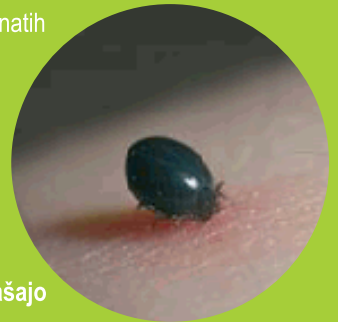
Klop živi najraje v vlažnem in senčnem območju, najpogosteje na območjih listnatih gozdov z bujno podrastjo.

Pri prehodu na človeka pride klop najpogosteje v stik z okončinami. Išče nežne predele kože, katere lažje predre.

Klopi so nevarni, ker:

- povzročajo lokalna vnetja (klop je tujek, ki v koži sproži lokalno vnetje),
- prenašajo povzročitelje bolezni.

V Sloveniji ljudje najpogosteje obolevajo za dvema boleznima, ki ju prenašajo klopi: **LYMSKO BORELIOZO** in **KLOPNIM MENINGOENCEFALITISOM**.

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS povzročajo **virusi**, ki **se z ugrizom klopa prenesejo v človeka**. Okužba lahko poteka brez simptomov, kot lahka vročinska bolezen ali z znaki vnetja možganskih ovojnica in možganov.

Značilna **bolezen** poteka **v dveh fazah: kratki, neznačilni vročinski bolezn** sledi obdobje brez težav in **nato vnetje osrednjega živčevja**.

Možnosti zdravljenja so omejene zgolj na lajšanje znakov bolezni, ki trajajo, dokler organizem sam ne premaga povzročitelja. Prav zato je preventivno cepljenje še toliko bolj smiselno.

Klopni meningoencefalitis lahko **pusti trajne posledice**:

- glavobole,
- vrtoglavico,
- zmanjšano sposobnost koncentracije,
- motnje v delovanju avtonomnega živčnega sistema,
- motnje razpoloženja in sluha,
- ohromitev mišic, zlasti mišic ramenskega obroča.

Bolezen se le redko konča s smrtjo.

OKUŽBO LAHKO PREPREČIMO S CEPLJENJEM.

